

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

за магістерською програмою професійного спрямування

«Економіка та стратегія розвитку підприємства»

на тему: «Оцінка резервів підвищення прибутку підприємства (на прикладі ПАТ «Одеський кабельний завод» «Одескабель»)»

Виконавець:

студент центру вечірньої форми
навчання

Тиченко Аліна Вікторівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

К.Є.Н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Бабій Олег Миколайович _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Прибуток – найбільш проста і одночасно складна категорія ринкової економіки. Його простота визначається тим, що він є стержнем і головною рушійною силою економіки ринкового типу, основним пробуджуючим мотивом діяльності підприємців у сучасній економіці. В той же час його складність визначається різноманітністю та багатогранністю сутнісних сторін, які він відображає, а також роллю, яку він відіграє у розвитку ринкової економіки. Прибуток є головною метою діяльності підприємства та основним чинником, що забезпечує його розвиток. Проте в сучасних кризових умовах існування прибуток виступає найпроблемнішою фінансовою категорією. Саме прибуток забезпечує інтереси держави, власників, найманого персоналу виробничого підприємства, а також є головною рушійною силою ринкової економіки, тому пошук шляхів та резервів його збільшення є актуальним питанням в умовах кризових явищ.

Щоб постійно забезпечувати зростання прибутку виробничого підприємства, потрібно шукати невикористані можливості його збільшення, тобто резерви зростання.

Вищевикладене підтверджує актуальність теми дипломної роботи: **«Комплексна оцінка резервів підвищення прибутку підприємства на прикладі ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ».**

Метою написання дипломної роботи є теоретичне і практичне дослідження управління формуванням прибутку підприємства, резервів та шляхів підвищення прибутку.

У зв'язку з поставленою метою основні **завдання** написання дипломної роботи є:

- дослідити концептуальні підходи до визначення сутності прибутку;
- розглянути види прибутку, джерела його формування і використання;
- показати фактори, що впливають на величину прибутку підприємства;
- дати економічну характеристику підприємства ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»;
- провести стратегічний аналіз діяльності і економічну діагностику підприємства ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»;
- провести оцінку прибутковості підприємства ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»;
- виявити резерви підвищення прибутку на підприємстві ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»;
- розробити заходи щодо підвищення прибутку на підприємстві ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ» та оцінити ефективність запропонованих заходів.

Об'єктом дослідження є процес управління формуванням та використанням прибутку підприємства ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ».

Предметом дослідження є теоретичні, методичні і практичні засади управління формуванням прибутку підприємства, резервів та шляхів

підвищення прибутку.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань у дипломній роботі використовуються наступні методи: вивчення монографічних публікацій та наукових статей; вивчення нормативно-правової бази; порівняльний метод – при дослідженні сучасних підходів до визначення сутності прибутку; розрахунково-аналітичний та структурно-динамічний методи – при визначенні проблем, тенденцій і перспектив розвитку галузі кабельно-провідникової продукції, а також при оцінюванні стану внутрішнього середовища ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»; метод експертних оцінок – при визначенні основних характеристик зовнішнього середовища ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»; SWOT-аналіз для визначення сильних і слабих сторін підприємства; факторний аналіз для дослідження впливу факторів на чистий прибуток підприємства; метод екстраполяції тренда для прогнозування основних показників діяльності підприємства.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативно-правові акти, фахова література, матеріали наукових конференцій та періодичних видань, статистичні дані Державного комітету статистики України, Міністерства промислової політики України, Головного управління статистики в Одеській області та Головного управління економіки Одеської обласної державної адміністрації, аналізу, внутрішня інформація і фінансова звітність досліджуваного підприємства ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ».

Апробація основних результатів роботи. Головні результати, положення та висновки досліджень було представлено на III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти» (19.11.2018 р., м. Ужгород)

Структура та обсяг роботи. Магістерська робота складається із вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг роботи містить 106 сторінок, у тому числі 29 таблиць на 30 сторінок, 20 рисунків на 20 сторінках, список використаних джерел з 50 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

В I розділі «**Теоретико-методологічні дослідження формування прибутку підприємства**» досліджені теоретичні аспекти формування прибутку підприємства, концептуальні підходи до визначення сутності прибутку, види прибутку, джерела його формування і використання, фактори та резерви підвищення прибутку на підприємстві

В II розділі «**Аналіз прибутку на підприємстві ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»**» здійснено комплексний аналіз прибутку на підприємстві «Одескабель», проведено факторний аналіз прибутку на підприємстві і оцінку резервів підвищення прибутку на підприємстві.

В III розділі «**Напрями підвищення прибутку підприємства на підприємстві ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»**» розроблено заходи щодо підвищення прибутку підприємства ПАТ «Одескабель», а саме: заходи з енергозбереження, впровадження електротехнологічного комплексу виробництва кабельних систем надвисоких напруг, впровадження стратегії підвищення конкурентоспроможності ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ» на європейському ринку, впровадження методу стимулювання збуту на світовому ринку кабельно-проводникову продукцію - надання знижки постійним споживачам. Представлена прогнозна оцінка економічної ефективності впровадження заходів щодо підвищення прибутку підприємства

ВИСНОВКИ

1. Аналіз резервів прибутку підприємства ПАТ «Одескабель» показав наступні результати. Валовий прибуток у зв'язку з зростанням чистого доходу у 2017 р. порівняно з 2016 роком, збільшився на 6236 тис. грн. або на 2,57% і склав 249727 тис. грн. Загалом за 2015 – 2017 роки фінансовий результат збільшився на 78596 тис. грн. або 104,22%. Але в 2017 році порівняно до 2016 року простежується його зменшення на 14935 тис. грн. або на 8,84%. В основному це пов'язано із зменшенням інших операційних доходів з 100108 до 76074 тис. грн. В 2015 році ПАТ «Одескабель» отримало збиток в розмірі 37840 тис. грн. Це пов'язано із зростанням фінансових витрат і інших витрат. Особливо на величину збитку вплинуло зростання інших витрат, які збільшились з 1358 тис. грн. до 139200 тис. грн., тобто майже в 102,5 раз. Але протягом 2016 – 2017 рр. підприємство є прибутковим. Чистий прибуток з 2017 році порівняно з 2016 роком зріс на 34562 тис. грн. або на 139,66%.

2. Результати аналізу дозволили виявити наступні резерви зниження собівартості цементу на підприємстві ПАТ «Одескабель» є:

1) Впровадження нових енергоємних технологічних процесів і

підвищення загального технологічного рівня виробництва кабельно-провідникової продукції, скорочення витрат на електроенергію і паливо, що використовується безпосередньо в технологічному процесі.

2) Підвищення технічного рівня виробництва, зокрема, впровадження нової прогресивної технології виробництва кабельно-провідникової продукції, підвищення рівня механізації та автоматизації виробничих процесів; розширення масштабів використання й удосконалення техніки і технології, що застосовується на підприємстві ПАТ «Одескабель».

3) Здешевлення кабельно-провідникової продукції за рахунок зменшення витрат на сировину та матеріали, пошук нових постачальників сировини. Для збільшення обсягу отриманого прибутку велике значення має збереження наявних довготривалих господарських зв'язків. Їх зруйнування погано позначається на виробництві, матеріально-технічному постачанні.

4) Важливу роль в організації збутової програми відведена маркетингу. Аналіз товарної політики ПАТ «Одескабель» показав, що багато видів нових кабельно-провідникової продукції не знаходять свого покупця на ринку без вправної організації маркетингу. Отже, з метою підвищення прибутку ПАТ «Одескабель» необхідно провести ефективну маркетингову політику для проблемних видів кабельно-провідникової продукції.

3. Отже, нами економічно обґрунтовані наступні заходи щодо підвищення прибутку на ПАТ «Одескабель»

1) Істотний компонент собівартості продукції підприємства – витрати на енергоресурси. Енергоаудит ПАТ «Одескабель» показав, що заходи з енергозбереження доцільно проводити за двома напрямками:

– заміна менш ефективних трансформаторів на найбільш економічно доцільні зі знижувальними втратами активної потужності;

– заміна ламп освітлення на енергозберігаючі.

Отже, заміна менш ефективних трансформаторів на найбільш економічно доцільні зі знижувальними втратами активної потужності дозволить знизити річні експлуатаційні витрати на 370 тис. грн. Результати розрахунків показують, що, економічно доцільно замінити трансформатор ТМ-1000/10 на два трансформатора ТСЗ-400/10, які мають ряд переваг: висока динамічна стійкість при токах короткого замикання. Обмотки не схильні до зволоженню і забруднення; підвищена надійність, висока імпульсна міцність сухих трансформаторів дозволяє не встановлювати обмежувачі перенапруги. Заміна в електромеханічному цеху заводу лампи типу ДРЛ-250 на SONHPRO 220 забезпечить економічний ефект 61,111 тис. грн.

Отже, організація енергозберігаючих заходів на ПАТ «Одескабель» (заміна трансформаторів на трансформатори з знижувальними втратами активної потужності, заміна ДРЛ-250 на SON-HPRO 220) дозволить отримати значну економію електроенергії.

2) Впровадження на підприємстві ПАТ «Одескабель» електротехнологічного комплексу виробництва кабельних систем надвисоких напруг. Створення такого комплексу на підприємстві ПАТ «Одескабель» дозволить: створити організацію власного виробництва кабельних систем на всі рівні напруги, зокрема на 400 кВ, на якій здійснюється інтеграція енергосистем країн Європи; поліпшити позитивний імідж України за рахунок розроблення і впровадження новітніх технологій та експорту наукоємної електротехнічної продукції світового рівня якості.

Аналогічну продукцію випускають відомі у світі фірми «Sudkabel» (Німеччина), «ABB» (Швеція — Швейцарія), «Bruggkabel» (Швейцарія), «Nexans» (Франція), «Okonite» (США), «Sumitomo Electric» (Японія) тощо. Проте їхні технології виробництва кабелів на надвисоку напругу більш витратні, ніж ті, що розроблені в Україні і використовуються заводом «Південкабель». Впровадження електротехнологічного комплексу виробництва кабельних систем надвисоких напруг на підприємстві ПАТ «Одескабель» дасть можливість випускати вітчизняний кабель на надвисоку напругу значно дешевшим, ніж імпортні аналоги. А за окремими експлуатаційними показниками якість вітчизняної кабельної продукції є кращою.

3) Впровадження стратегії підвищення конкурентоспроможності ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ» на європейському ринку. Перед відділом маркетингу та продажів ПАТ «Одескабель» окремо стоїть проблема підвищення міжнародної конкурентоспроможності на європейських ринках. Стратегія підвищення конкурентоспроможності ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ» на європейському ринку направлена на укладення додаткових угод зі споживачами кабельно-провідникової продукції шляхом відкриття логістичного центру. Проектований логістичний центр ПАТ «Одескабель» буде працювати з існуючими європейськими партнерами. Також за даними відділу маркетингу та продажів ПАТ «Одескабель» у підприємства в результаті створення логістичного центру є можливість укласти додаткові угоди зі споживачами кабельно-провідникової продукції в Німеччині.

4) Надання знижки постійним оптовим споживачам кабельно-провідникової продукції. Для підприємства ПАТ «Одескабель» важливо, щоб експортна ціна на кабельно-провідникову продукцію забезпечувала не меншу економічну вигоду, ніж реалізації кабельно-провідникової продукції на внутрішньому ринку. Нами пропонується на підприємстві ПАТ «Одескабель» впровадити бонусну знижку постійним клієнтам в розмірі 4,5%, з якими склалися взаємодовірливі відносини.

4. Прогнозний річний економічний ефект від впровадження заходів впровадження заходів підвищення прибутку ПАТ «Одескабель» склав 5214,161 тис. грн.

АНОТАЦІЯ

Тиченко Аліна Вікторівна, «Оцінка резервів підвищення прибутку підприємства (на прикладі ПАТ «Одеський кабельний завод» «Одескабель»»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою професійного спрямування «Економіка та стратегія розвитку підприємства»

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. **Об'єктом дослідження** виступає процес управління формуванням та використанням прибутку підприємства ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ».

В роботі розглядаються теоретичні аспекти формування прибутку підприємства, концептуальні підходи до визначення сутності прибутку, види прибутку, джерела його формування і використання, фактори та резерви підвищення прибутку на підприємстві

Здійснено комплексний аналіз прибутку на підприємстві «Одескабель», проведено факторний аналіз прибутку на підприємстві і оцінку резервів підвищення прибутку на підприємстві,

Розроблено заходи щодо підвищення прибутку підприємства ПАТ «Одескабель», а саме: заходи з енергозбереження, впровадження електротехнологічного комплексу виробництва кабельних систем надвисоких напруг, впровадження стратегії підвищення конкурентоспроможності ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ» на європейському ринку, впровадження методу стимулювання збуту на світовому ринку кабельно-проводникову продукцію - надання знижки постійним споживачам. Представлена прогнозна оцінка економічної ефективності впровадження заходів щодо підвищення прибутку підприємства

Ключові слова: прибуток, факторний аналіз, резерви, управління прибутком, економічна ефективність.

ANNOTATION

Tychenko A. , «Estimation of the reserves of increase of the profit of the enterprise (for example, PJSC «Odesa Cable Plant «Odeskabel»»

Qualifying work for obtaining an educational master's degree in the specialty «Entrepreneurship, Trade and Stock Exchanges» under the Master's Degree Program «Economics and Strategy of Enterprise Development»

Odessa National University of Economics

Odessa, 2018

Master's qualification work consists of three sections. The object of the research is the process of managing the formation and use of the profit of the enterprise PJSC «ODESKABEL».

The paper considers theoretical aspects of enterprise profit formation, conceptual approaches to the definition of the essence of profit, types of profit, sources of its formation and use, factors and reserves for increasing profits at the enterprise.

The complex analysis of profits at the Odeskabel company was carried out, a factor analysis of profit at the enterprise was carried out and an estimate of the profit increase reserves at the enterprise

Measures have been developed to increase the profit of PJSC «Odeskabel» enterprise, namely: energy saving measures, introduction of an electrotechnical complex for the production of ultra high voltage cable systems, implementation of the strategy of increasing the competitiveness of PJSC «ODESKABEL» on the European market, introduction of the method of sales promotion on the world market of cable and wire products - providing discounts to regular consumers. Presented by the official representative of the economic effectiveness introduction of measures to increase the profit of the enterprise.

Key words: profit, factor analysis, reserves, profit management, economic efficiency